

Obsah

Úvod	5
I. OBJEVOVÁNÍ ZEMĚ	7
II. ZEMĚ JAKO VESMÍRNÉ TĚLESO	17
1. Tvar, velikost a složení Země	17
2. Pohyby Země a jejich důsledky	22
a) Rotace Země	22
b) Oběh Země kolem Slunce	25
c) Zemské tepelné pásy	28
3. Časová pásma	32
III. MAPY	36
1. Druhy map a způsoby jejich konstrukce	36
2. Měření na mapách	41
IV. ZEMĚPIS PODNEBÍ	46
1. Větrné systémy zemské	48
a) Planetární cirkulace vzduchu	48
b) Monzuny	51
2. Cyklóny a anticyklóny	54
a) Putující cyklóny a anticyklóny	56
b) Stacionární cyklóny a anticyklóny	62
3. Podnebný vliv moří, pevnin a reliéfu.	63
a) Podnebný vliv moří a pevnin	63
b) Podnebný vliv reliéfu	67
4. Podnebné pásy	70
V. ZEMĚPIS VODSTVA	77
1. Oceány a moře	79
a) Fyzickozeměpisné vlastnosti oceánů a moří	80
b) Hospodářský význam oceánů a moří	87
c) Regionální zeměpis oceánů a moří	90
2. Vodní toky	96
a) Vlastnosti řek	99
b) Režim řek v různých podnebných páslech	103

3. Ledovce	110
4. Jezera	113

VI. TVARY ZEMSKÉHO POVRCHU 118

1. Třídění tvarů zemského povrchu	120
a) Roviny	120
b) Vyvýšeniny	123
c) Sníženiny	130
2. Vývoj krajiny	134

VII. BIOGEOGRAFIE 139

1. Zeměpis půd	140
a) Tropické rudozemě	142
b) Šedozemě a slané půdy	142
c) Černozemě	143
d) Podzolové půdy	143
e) Půdy polárních krajin a půdy v horách	144
2. Zeměpis rostlinstva	144
a) Tropické dešťové lesy	145
b) Savany	145
c) Pouště	149
d) Stepi	149
e) Lesy mírného pásu	149
f) Tundry	151
g) Rostlinná patra v horách	153
3. Zeměpis živočišstva	154

VIII. ZEMĚPIS ZEMĚDĚLSTVÍ 156

1. Přírodní podmíněnost zemědělské výroby	159
a) Arktický pás	159
b) Severní mírný pás	162
c) Severní subtropický pás	162
d) Tropický pás	165
e) Jižní subtropický pás a jižní mírný pás	168
2. Sociálně ekonomické podmínky zemědělské výroby	169
a) Socialistické zemědělství	172
b) Zemědělství v západní Evropě a v Severní Americe	173
c) Zemědělství rozvojových zemí	174
3. Hlavní zemědělské plodiny a oblasti jejich pěstování	178
a) Obilnářství	178
b) Ostatní plodiny	181
4. Živočišná výroba	185
5. Lesnictví	191

IX. ZEMĚPIS PRŮMYSLU

193

1. Hlavní tendence ve vývoji průmyslu 193
2. Průmyslové oblasti 197
3. Průmyslová odvětví 203
 - a) Energetika 203
 - b) Kovoprůmysl 206
 - c) Chemický průmysl 212
 - d) Spotřební průmysl 213

X. ZEMĚPIS DOPRAVY

215

1. Pevninská doprava 215
 - a) Železniční doprava 215
 - b) Silniční doprava 220
 - c) Říční a jezerní doprava 222
2. Námořní doprava 223
3. Letecká doprava 226

XI. ZEMĚPIS OBYVATELSTVA

229

1. Rozmístění obyvatelstva na Zemi 229
2. Sídla 237
3. Populační vývoj lidstva 250
4. Rozdílnost a jednota lidstva 253
 - a) Rasy 253
 - b) Národy 254
 - c) Státy 256